Valtioneuvoston kanslia NEUVOSTORAPORTTI VNEUS2019-00035

VNEUS Siivola Heli(VNK) 16.01.2019

Asia
Yleisten asioiden neuvosto 8.1.2019

Kokous
Yleisten asioiden neuvosto 08.01.2019

Neuvosto keskusteli monivuotista rahoituskehystä (MFF) koskevasta jatkotyöstä. Keskustelussa ilmaistiin tuki uudelle puheenjohtajalle ja viitattiin joulukuun 2018 Eurooppa-neuvoston kehotukseen jatkaa työtä ja laatia suuntaviivat neuvottelujen seuraavaa vaihetta varten, jotta yhteisymmärrys Eurooppa-neuvostossa saavutettaisiin syksyllä 2019. Romania korosti tarvetta yhtenäisyyteen ja solidaarisuuteen. Romania keskittyy pj-kaudellaan työstämään neuvottelulaatikkoasiakirjaa sekä edistämään sektorikohtaisten MFF-ehdotusten käsittelyä niin pitkälle kuin mahdollista ennen kevään EP-vaaleja. Tavoitteena on tuottaa päivitetty versio neuvottelulaatikosta kesäkuun Eurooppa-neuvostolle. Komissio korosti tukevansa intensiivistä MFF-työtä asetetun aikataulun mukaisesti. Komissio sekä monet jäsenvaltiot pitivät Itävallan kaudella laadittua neuvottelulaatikkoa riittävän hyvänä pohjana jatkotyölle. Monet koheesiomaat korostivat, ettei neuvottelulaatikko nykymuodossaan ole vielä tasapainoinen, vaan sitä tulee vielä työstää.

Romania esitteli puheenjohtajuuskautensa prioriteetit, jotka rakentuvat neljän pilarin varaan: 1) lähentyvä Eurooppa; 2) turvallisempi Eurooppa; 3) Eurooppa vahvempana globaalina toimijana; 4) yhteisten arvojen Eurooppa. Keskeisenä periaatteena on yhtenäisyyden ja koheesion vahvistaminen. Romanian pj-kauden ajankohta on erityinen ja tavoitteena on mahdollisimman monen lainsäädäntöehdotuksen loppuunsaattaminen. Myös Sibiun epävirallinen päämieskokous 9.5. on virstanpylväs ennen EP-vaaleja. On lähetettävä yhtenäisyyden viesti sekä suunnattava katse myös tulevaan strategiseen agendaan.

Neuvosto kävi keskustelun disinformaatioon puuttumisesta. Joulukuun Eurooppa-neuvoston tavoin jäsenmaat antoivat selvän tukensa disinformaatiota koskevan toimintasuunnitelman nopealle toimeenpanolle. Tarvitaan sekä kykyä reagoida nopeasti esimerkiksi tulevien EP-vaalien aikana tapahtuviin informaatiovaikuttamisyrityksiin (Rapid Alert -järjestelmän perustaminen) että pitkäaikaista yhteiskuntien resilienssin vahvistamista (mm. kansalaisten medialukutaito). On panostettava parempaan analyysikykyyn informaatiovaikuttamisen nopeaksi tunnistamiseksi ja paljastamiseksi sekä valeuutisten vaikuttavuuden arvioimiseksi. Kaiken EU-toiminnan tulee perustua eurooppalaisten arvojen ja ilmaisunvapauden kunnioittamiseen. Eri viranomaisten, yritysten,

tiedotusvälineiden ja kansalaisyhteiskunnan yhteistyötä pidettiin tärkeänä kokonaisturvallisuuden mallin mukaisesti. Ulkosuhdehallinnon StratCom-työtä ja sille saatua lisärahoitusta kiitettiin. Asian käsittelyä jatketaan UAN:issa 21.1.ja toimeenpanon edistymisestä raportoidaan maaliskuun Eurooppa-neuvostolle.

Puheenjohtaja antoi tilannekatsauksen lainsäädäntöhankkeista ja vahvisti pyrkimyksen saavuttaa edistystä usealla alueella. Puheenjohtaja nosti esiin erityisesti MFF-työn, muuttoliikkeen ja turvapaikkajärjestelmän, eurooppalaise

Suomea edusti kokouksessa valtiosihteeri Samuli Virtanen.

A-kohtien luettelon hyväksyntä

Hyväksyttiin A-kohdat asiakirjan 5005/19 mukaisesti.

Monivuotinen rahoituskehys 2021-2027

Neuvosto keskusteli tulevaa monivuotista rahoituskehystä (MFF) koskevasta jatkotyöstä. Uusi puheenjohtajamaa Romania pyysi jäsenmaita kommentoimaan erityisesti prosessia ja aikataulua.

Kaikki jäsenmaat ilmaisivat tukensa uudelle puheenjohtajalle. Monissa puheenvuoroissa viitattiin joulukuun 2018 Eurooppa-neuvoston linjauksiin ja kehotukseen jatkaa työtä ja laatia suuntaviivat neuvottelujen seuraavaa vaihetta varten, jotta syksyllä 2019 kokoontuvassa Eurooppa-neuvostossa päästäisiin asiasta yhteisymmärrykseen.

Romania korosti, että neuvotteluissa tulee osoittaa yhtenäisyyttä ja solidaarisuutta. Monivuotisen rahoituskehyksen lopputulos tulee kertomaan sen, miten näemme EU:n tulevaisuudessa. Joulukuun Eurooppa-neuvostolta on saatu ohjausta ja Eurooppa-neuvoston asettaman aikataulun toteutuminen on mahdollista, jos kaikki osapuolet toimivat rakentavasti. Eurooppa-neuvoston tasolla rahoituskehyksestä keskustellaan seuraavan kerran kesäkuun Eurooppa-neuvostossa.

Romania keskittyy pj-kaudellaan työstämään neuvottelulaatikkoasiakirjaa (NB) sekä viemään eteenpäin sektorikohtaisten MFF-ehdotusten käsittelyä niin pitkälle kuin mahdollista ennen kevään EP-vaaleja. Työtä tehdään kaikilla tasoilla, mukaan lukien yleisten asioiden neuvosto, Coreper ja AHWP MFF -työryhmä. Puheenjohtaja tulee organisoimaan keskusteluja sekä rahoituskehyksen meno- että tulopuoleen liittyen. NB-asiakirjaa tulisi kaventaa ja avoinna olevien keskeisten poliittisten kysymysten määrää supistaa. Romanian tavoitteena on tuottaa päivitetty ja muokattu versio negoboksista kesäkuun Eurooppa-neuvostolle. Romania korosti myös jatkavansa tiivistä yhteydenpitoa Euroopan parlamenttiin MFF-prosessin aikana.

Komissio (komissaari Oettinger) korosti, että komissio jatkaa MFF-työtä intensiivisesti. Eurooppa-neuvosto on asettanut selkeän aikataulun. Syksyyn mennessä tulisi olla valmista. Komissaari muistutti, että tulee huomioida sekä Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Tuskin että komission puheenjohtaja Junckerin kausien päättyminen. MFF-neuvotteluissa tulee saavuttaa edistystä ja välttää viivästyksiä. Työtä tulee jatkaa Itävallan pj-kaudella tehdyn NB:n pohjalta, vaikkei komissio olekaan täydellisen tyytyväinen sen nykyiseen sisältöön. Komissio on myös ollut aiheesta säännöllisesti yhteydessä Euroopan parlamenttiin. Se muistutti, että 19.4. on EP:n viimeinen työpäivä. Mitä enemmän edistymme, sen selkeämmin voimme osoittaa, että EU pystyy toimimaan. Komissaari muistutti niin ikään Brexit-haasteesta ja korosti, että tulee taistella niitä vastaan, jotka haluavat hajottaa EU:n. Myös EP:n tulee osaltaan olla rakentava. Komissaari painotti lopuksi, että keskeisistä kysymyksistä tulee saavuttaa sopu lokakuun 2019 Eurooppa-neuvostossa. Myös Sibiun epävirallinen päämieskokous toukokuussa on tärkeä. Komissaari antoi täyden tuen uudelle puheenjohtajalle MFF-työn edistämiseksi.

Komission lisäksi kymmenen jäsenmaata korosti, että Itävallan pj-kaudella laadittu neuvottelulaatikko on riittävän hyvä pohja jatkotyölle, vaikkei se kaikilta osin olekaan optimaalinen. Monet koheesiomaat korostivat, ettei neuvottelulaatikkoasiakirja nykymuodossaan ole vielä tasapainoinen eikä heijasta kaikkien jäsenmaiden näkemyksiä ja että tästä johtuen sitä tulee vielä työstää. Neljäntoista ”koheesion ystävämaan” puheenvuorossa kerrattiin joitain aikaisempia kantoja ja todettiin muun muassa, että perinteisten politiikka-alojen koheesion ja maatalouden rahoitus tulee turvata, uusista politiikkahaasteista huolimatta.

Jäsenmaat kommentoivat lyhyesti muun muassa omien varojen uudistusta, Brexitin vaikuksia ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen liittyvää ehdollisuutta, investointien lisäämisen tarvetta Afrikassa sekä tarvetta rahoittaa muuttoliikkeeseen liittyviä toimia. Nettomaksajien suunnalta kuultiin jo tuttuja kannanottoja koskien muun muassa rahoituskehyksen kokonaistasoa, tarvetta priorisoida, modernisoida ja yksinkertaistaa budjettia sekä tarvetta varmistaa reilu taakanjako ja maksukorjausjärjestelmän jatkuvuus.

Suomi totesi MFF-työn edistyneen hyvin Itävallan pj-kaudella ja ilmaisi tukensa uudelle puheenjohtajalle sekä työn eteenpäin viemiselle Romanian kaudella. Itävallan pj-kaudella laadittu neuvottelulaatikkoluonnos on tasapainoinen ja sen tulisi olla jatkotyön pohjana. Neuvotteluissa on aika siirtyä seuraavaan vaiheeseen joulukuun 2018 Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Suomi on täysin sitoutunut tähän tavoitteeseen. Suomi totesi keskustelussa esille nousseen oikeusvaltioperiaatetta koskevan ehdotuksen olevan tärkeä osa MFF-kokonaisuutta. Suomi on vakuuttunut siitä, että (ehdotuksen pohjalta) on mahdollista luoda tasapainoinen, todelliseen ehdollisuuteen pohjautuva mekanismi. Suomen lähestymistapa on positiivinen, rakentava ja tuloksiin pyrkivä.

Romanian puheenjohtajakauden prioriteettien esittely

Romania kiitti aluksi edellistä pj-trioa ja nykyisiä triokumppaneita. Romanian pj-kauden agenda on kiireinen. Romania haluaa toimia rakentavasti ja osallistavasti. Keskeisiä periaatteita on yhtenäisyyden ja koheesion vahvistaminen. Koheesio on Romanian pj-kauden motto ja kuvastaa laajasti sen tavoitteita. Romanian ensimmäisen pj-kauden toimintaympäristöön liittyy monia haasteita niin EU- kuin globaalitasolla. Myös pj-kauden ajankohta on erityinen. Agendalla on useita keskeisiä asioita, monivuotinen rahoituskehys, brexit ja kevään EP-vaalit. On tärkeää työskennellä yhdessä, jotta saavutetaan yhteistä hyötyä. Romania on sitoutunut toimimaan ”honest brokerina” ja pyrkii löytämään yhteistä pohjaa ratkaisuille.

Koheesio on keskeinen prioriteetti ja se tulee huomioida kaikissa poliittisissa toimissa, mukaan lukien taloudellinen ulottuvuus, sosiaalinen lähentyminen ja neljä vapautta. Romanian pj-kauden painopisteet jakautuvat neljälle pilarille, ja ne täydentävät olemassa olevia strategisia suuntaviivoja, Bratislavan ja Rooman julistuksia sekä komission työohjelmaa. Koherenssin varmistaminen on tärkeää, ja tässä trio-ohjelmalla on keskeinen rooli. Pj kertasi vielä Romanian painopisteet (pilarit): 1) lähentyvä Eurooppa; 2) turvallisempi Eurooppa; 3) Eurooppa vahvempana globaalina toimijana; 4) yhteisten arvojen Eurooppa. Ensimmäinen pilari sisältää Romanian keskeisen tavoitteen koheesion ja lähentymisen edistämisestä. Toinen pilari pitää sisällään muun muassa uudet turvallisuushaasteet. Kolmannen pilarin, EU:n globaalin roolin osalta keskeistä on laajentumispolitiikka, monenkeskisyys, Keski-Aasia ja naapurusto. Lisäksi on tärkeä edelleen jatkaa EU:n globaalistrategian toimeenpanoa. Neljännen pilarin osalta tärkeää on solidaarisuus ja koheesio, syrjinnän vastainen työ, miesten ja naisten välinen tasa-arvo sekä kansalaisten, erityisesti nuorten osallistuminen. Puheenjohtaja nosti myös esiin disinformaation vastaisen työn, jota on tarkasteltava monesta eri näkökulmasta. Yleisesti tavoitteena tulee olla niin monen lainsäädäntöhankkeen loppuunsaattaminen kuin mahdollista. Sibiun epävirallinen päämieskokous toukokuussa on tärkeä virstanpylväs juuri ennen EP-vaaleja. On lähetettävä yhtenäisyyden viesti sekä suunnattava katse myös tulevaan strategiseen agendaan.

Lopuksi puheenjohtaja kävi läpi yleisten asioiden neuvoston Romanian kauden agendaa. YANin tavoite on varmistaa horisontaalinen koherenssi, tärkeitä aiheita ovat Eurooppa-neuvostojen ja

johtajien päätösten valmistelu. Rahoituskehys on keskeinen prioriteetti ja agendalla kaikissa YANeissa. Laajentumispolitiikka on Romanialle tärkeä. Puheenjohtaja mainitsi myös eurooppalaisen ohjausjakson ja toimielinten välisen sopimuksen paremmasta lainsäädännöstä. Lisäksi keskeinen asia agendalla on brexit sekä tuleva suhde UK:n kanssa. Romania järjestää pj-kaudellaan kuusi yleisten asioiden neuvostoa sekä epävirallisen eurooppaministerikokouksen Bukarestissa.

Komissio (1. vpj Timmermans) totesi komission tuen Romanian puheenjohtajuudelle. Komissio painotti tarvetta mahdollisimman monen lainsäädäntöehdotuksen loppuunsaattamiseen. Tähän on vahvaa tahtoa kaikkien kolmen toimielimen puolelta. Jos tässä onnistutaan ennen EP-vaaleja, se kääntyy Euroopan menestykseksi. Kansalaisille merkitsevät tulokset.

Disinformaatiota koskevat koordinoidut toimet

Puheenjohtaja ja komissio (Timmermans) alustivat. Joulukuun 2018 Eurooppa-neuvosto korosti disinformaatiota koskevan toimintasuunnitelman (*Action Plan on Disinformation*) nopeaa toimeenpanoa. Informaatiovaikuttaminen on tekijälleen halvin hybridivaikuttamisen väline. Erityisen kiireisiä ovat toimintasuunnitelman esittämät toimet eurooppalaisten ja kansallisten vaalitoimitusten ja niiden uskottavuuden turvaamiseksi kansalaisten silmissä. Myös parempaan faktaperusteiseen viestintään EU:n toiminnasta tulee panostaa enemmän. Kaikkien informaatiovaikuttamisen torjumiseen tähtäävien toimien tulee olla eurooppalaisten arvojen mukaisia; kunnioittaa ilmaisunvapautta ja muita perusoikeuksia. Vihapuheeseen ja terroristisen sisällön levittämiseen on mahdollista puuttua jo nykyisen lainsäädännön puitteissa.

Ennen tulevan kevään EP-vaaleja toimintasuunnitelman esittämä nopea hälytysjärjestelmä (*Rapid Alert System*) tulee perustaa ripeästi. Tarkoituksena on varmistaa tiedonkulku ja mahdollisuus nopeaan yhteiseen reagointiin pääkaupunkien ja EU-instituutioiden välillä mahdolliseen ulkoiseen informaatiovaikuttamiseen puuttumiseksi. Jäsenmaiden tulee nimetä yhteyshenkilönsä nopeasti ja pitää huoli, että omat eri kansalliset viranomaisensa ovat informoituja.

Bottien ja valetilien käyttöön sosiaalisessa mediassa tulee puuttua. EU:n kannustamana sosiaalisen median yritykset sopivat viime syksynä vapaaehtoisesta toimintasäännöstöstä (*code of conduct*). Tämän järjestelyn toimivuutta arvioidaan vuoden kuluttua ja tarvittaessa komissio tulee esittämään laillisesti sitovaa sääntelyä, jotta laittoman ja vahingollisen sisällön levittämiseen voidaan puuttua riittävän tehokkaasti.

Myös riippumattoman median tukea ja kansalaisten medialukutaitoa vahvistavia toimia tulee lisätä. Timmermans korosti ensisijaisen vastuun resilienssin vahvistamisessa olevan jäsenvaltioilla itsellään, mutta komissio tulee täysipainoisesti tukemaan tätä työtä. Informaatiovaikuttamisesta EU:ta ja jäsenmaita vastaan on jo saatu runsaasti näyttöä, ja ilmiö ei ole poistumassa. Sen edessä ei pidä olla naiiveja, muttei myöskään pakkomielteisiä, vaan pragmaattisia.

Laajalla keskustelukierroksella jäsenmaat toivottivat toimintasuunnitelman tervetulleeksi ja korostivat tarvetta sen nopeaan toimeenpanoon. Lisätoimia ennen EP-vaaleja pidettiin tärkeinä. Ehdotetun nopean hälytysjärjestelmän saattamista ripeästi toimintakuntoon korostettiin, jotta voidaan vaihtaa tietoa sekä vaikutusyrityksistä että parhaista käytännöistä niihin reagoimiseksi. Esille nostettiin myös kyberturvallisuustoimet vaalijärjestelmien suojaamiseksi.

Keskustelussa korostettiin informaatiovaikuttamisen olevan osa laajempaa hybridivaikuttamisen keinojen käyttöä. Tarvetta selkeään koordinaatioon eri EU-toimijoiden sekä jäsenmaiden kesken painotettiin.

Jäsenmaat korostivat kautta linjan, että toimien tulee kunnioittaa ilmaisunvapautta ja median toiminnan vapautta eurooppalaisten arvojen mukaisesti. Tarvitaan tasapaino yhtäältä tehokkaan disinformaation torjunnan ja toisaalta mediavapauden ja sanavapauden turvaamisen välillä. Ensisijainen vastuu valeuutisiin puuttumisessa on kansalaisyhteiskunnalla ja tiedotusvälineillä itsellään. Toisaalta varsinkin vakavissa ja esimerkiksi demokraattisten instituutioiden legitimiteetin

kyseenalaistavissa vaikutusyrityksissä myös valtiollisten toimijoiden tulee voida oikaista ja torjua virheellisten tietojen levittämistä.

Keskustelussa pidettiin tärkeänä huomioida sosiaalisen median yritykset. Näillä on merkittävä valta ja sen myötä vastuu puuttua laittomiin ja haitallisiin sisältöihin. Useassa puheenvuorossa korostettiin valtiollisten sekä yksityisten toimijoiden ja kansalaisyhteiskunnan yhteistyötä kokonaisturvallisuusajattelun mukaisesti.

Muutamat jäsenmaat kertoivat omista kansallisista toimistaan viimeaikaisten tai edessä olevien vaalien aikaiseen informaatiovaikuttamiseen varautumiseksi ja korostivat hyvää koordinaatiota sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden vastuuviranomaisten kesken.

Keskustelussa pidettiin tärkeänä parantaa jäsenmaiden ja EU:n kykyä tunnistaa informaatiovaikuttaminen ja sen tekijät mahdollisimman tehokkaasti sekä kyetä analysoimaan disinformaation levittäjien muuttuvia toimintatapoja ja tavoitteita. Useat jäsenmaat tukivat toimintasuunnitelman esitystä faktantarkistajaverkoston perustamisesta. Keskustelussa muistutettiin, että EU:n toiminnan suunnittelun ja resurssien jaon tulee perustua uhka-arvioon.

Vuoden 2019 EU-budjettiin saatuja lisäresursseja strategisen viestinnän työlle (5 m€) kiiteltiin. Useat jäsenmaat korostivat lisäresurssien tarvetta etenkin ulkosuhdehallinnon (EUH) StratCom East -tiimille. Osa jäsenmaista korosti tämän rinnalla Länsi-Balkania ja eteläistä naapurustoa hoitavien StratCom-tiimien parempaa resursointia. StratCom-tiimien tähänastista toimintaa kiitettiin yleisesti. Länsi-Balkania ja eteläistä naapurustoa hoitaville tiimeille toivottiin laadittavan yhtä vahvat mandaatit kuin pisimpään toimineella itätiimillä. Esille nostettiin myös tiivis yhteistyö Naton kanssa.

Keskustelussa korostettiin, että kansalaisten medialukutaidon kehittämiseen tarvitaan lisäpanostuksia. Tämä on välttämätön osa pitkän aikavälin resilienssin luomista. Esille nostettiin myös parempi positiivinen viestintä EU:n toiminnasta.

Ranska kertoi disinformaatioon puuttumisen olevan yksi prioriteeteista Ranskan G7-puheenjohtajakaudella.

Suomi totesi tukevansa toimintasuunnitelman nopeaa toimeenpanoa. Disinformaation levittämiseen puuttuminen on oleellinen osa hybridiuhkiin vastaamista. Esitettyjen toimien toteuttamiselle on varmistettava riittävät resurssit. Toiminnan suunnittelun ja resurssien kohdentamisen pitää perustua uhka-arvioon. Tässä EU:n INTCEN-tiedustelukeskuksen hyödyntäminen on tärkeää. Tarvitaan hyvää koordinaatiota jäsenmaiden ja EU-instituutioiden välillä. Valtion, yksityisen sektorin ja kansalaisyhteiskunnan yhteistoiminta (*whole of government approach on security*), mukaan lukien median osallistuminen, on tärkeä osa Suomen toimintatapaa informaatiovaikuttamiselta suojautumiseksi. Median toiminnan läpinäkyvyys on tärkeää. Samoin kaikissa toimenpiteissä on huomioitava ilmaisunvapauden kunnioittaminen. Helsingissä sijaitseva hybridiuhkien torjunnan eurooppalainen osaamiskeskus (*Hybrid CoE*) on valmis tukemaan suunnitelman toimeenpanoa. Disinformaation paljastaminen ja torjuminen aktiivisesti on tärkeää, mutta pelkkä väärän tiedon torjuminen tuskin tuottaa suuria tuloksia. Siksi on tärkeää panostaa myös parempaan positiiviseen viestintään.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelua aiheesta jatketaan 21.1. ulkoasiainneuvostossa. Maaliskuun Eurooppa-neuvostolle esitetään raportti toimintasuunnitelman siihenastisesta toimeenpanosta.

Tilannekatsaus lainsäädäntöasioihin

Puheenjohtaja antoi tilannekatsauksen lainsäädäntöhankkeista. Puheenjohtaja kiitti Itävallan työtä ja totesi uskovansa, että edistystä saavutetaan Romanian kaudella usealla alueella. Puheenjohtaja nosti tiiviissä listauksessaan esille MFF-työn, muuttoliikkeen ja turvapaikkajärjestelmän – huomioiden kokonaisvaltaisen lähestymistavan – sekä eurooppalaisen raja- ja merivartioston. Turvallisuuteen liittyen puheenjohtaja mainitsi tietojärjestelmien yhteentoimivuuteen sekä terroristiseen sisältöön verkossa liittyvät hankkeet. Puheenjohtaja vahvisti pyrkimyksen edetä pankkiunionin osalta. Lisäksi se

mainitsi rahoituspalvelut, sosiaaliturvan, digitaaliset sisämarkkinat sekä vapaat ja oikeudenmukaiset vaalit. Brexit-valmistautumiseen liittyvää työtä jatketaan.

Komissio (Timmermans) kertasi lyhyesti tilannekuvan: jos työtä jatketaan samaan tahtiin, 48 lainsäädäntöhanketta on mahdollista saattaa loppuun tämän lainsäädäntökauden aikana. Lisäponnisteluilla toiset 48 ehdotusta olisi mahdollista saada hyväksytyksi. Tällöin hyväksyttyjen aloitteiden kokonaismäärä nousisi jo lähelle 200. Tämän saavuttaminen edellyttää vahvaa tahtoa ja sitoutumista.

Muut asiat

Muissa asioissa oli lyhyesti esillä italialaisen toimittajan pidätys Sudanissa.

Epävirallisella lounaalla ministerit keskustelivat siitä, miten EU-viestintää kansalaisille voitaisiin parantaa.

Suomen edustajat
Valtiosihteeri Virtanen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	hybridiuhat, puheenjohtajuus, rahoituskehykset, Romania, YAN Yleisten asioiden neuvosto, lainsäädäntö
Hoitaa	**OM, PLM, UM, VM, VNK**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, SM, STM, TEM, TPK, VTV, YM